

Gyáli Arany János Községi Ház és Városi Könyvtár
Értékelő jelentés
a 2023. évre vonatkozóan

2025. 04. 15.

Elkészítésért felelős: Jogi és Intézményfelügyeleti Iroda

I. KONTROLLRENDSZER

1

Gyál Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2019. márciusi rendes ülésén fogadta el az intézményekkel kötendő új együttműködési megállapodásokat. A megállapodások aláírásra kerültek, amelyek tartalmazzák, hogy évente egyszer (május 31-ig) az intézmények előző évi tevékenységét – az együttműködési megállapodásban megjelölt mutatószámokra tekintettel – éves értékelő jelentés keretében értékelni szükséges.

Az értékelés lényege, hogy az önkormányzati fenntartású intézmények a jogszerűségi és a szakmai követelményeknek megfelelnek-e, továbbá a munkatervekben meghatározott - illetve Gyál Város lakóinak nyújtani kívánt közszolgáltatási - célok elérése megfelelő módszerek megválasztásával történik-e. A kontrolling tevékenység teremt arra lehetőséget, hogy az esetleges elérni kívánt céloktól történő – lényeges és mérhető – eltérés esetén a beavatkozási lehetőséget a fenntartó számára megteremtse.

Az egyes szervezetek vezetőinek kötelezettsége és egyben felelőssége, hogy – a jogszabályi keretek között – belső szabályzataikban egyértelműen, következetesen és kellő részletességgel szabályozzák a jogszerű és hatékony feladatvégzés rendjét, a kapcsolódó jogi- és felelősségi köröket, eljárási szabályokat.

Továbbá a fenntartóval együttműködve értékelnie szükséges, hogy azok teljes körűen tartalmazzák-e a szervezet kompetenciájába utalt szabályozási feladatokat; összhangban vannak-e a jogi szabályozással, alkalmasak-e a szabályozó funkció betöltésére; a feladatok végrehajtásával kapcsolatos hatás- és felelősségi köröket megfelelően meghatározták-e; a végrehajtás nyomán követése, a felügyeleti funkciók és az ellenőrzési pontok kellően kiépítettek-e és működésük folyamatosan eredményes-e.

Ez a jelentés a fenti szempontokat is figyelembe véve értékeli Gyál Város Önkormányzata fenntartásában lévő közművelődési intézményének, az Arany János Közösségi Ház és Városi Könyvtár 2024. évi munkáját.

II. ARANY JÁNOS KÖZÖSSÉGI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR

Az Arany János Közösségi Ház és Városi Könyvtár (a továbbiakban: Közház, vagy intézmény) 2003. évben került átadásra, amely korszerű épületben 1600 m² ad otthont számos eseménynek és alkotó tevékenységnek. Az intézmény összesen 2 nagyobb rendezvénytérben (színházterem, kamara), 3 kisebb teremben (civil, tánc és klubterem), az udvari rendezvénytérben és a Könyvtár kétszintes terében várja egész évben a színes tanfolyamaival, szórakoztató, tudományos vagy sport rendezvényeivel a fejlődni vágyó gyáli közösségeket.

A tavalyi évet a nyugodt működés évének tekinthetjük. A Közház Gyál Város közösségi és kulturális életének kiemelten fontos helyszíne. Rendkívül színes és sokrétű hétköznapi, hétvégi, hagyományteremtő programok mellett színtere kiállításoknak, társadalmi és közéleti célokat szolgáló rendezvények lebonyolításának, közszolgáltatási ügyfélszolgálatok működtetésének.

Tekintettel arra, hogy az idei jelentés már a hetedik éves értékelés, hiszen 2019. évben, 2020. évben, 2021. évben, 2022. évben, 2023. évben és 2024. évben is készült már hasonló jelentés, ahol relevánsnak érezzük, ott összehasonlító jelleggel az előző évek hasonló adatait ismét bemutatjuk az esetleges kedvező, vagy éppenséggel kedvezőtlen tendenciák vázolására.

III. KONTROLLING TEVÉKENYSÉG

A Közházzal az együttműködési megállapodást a Képviselő-testület 56/2019. (III.28.) számú határozatával hagyta jóvá. Az éves értékelés alábbi mutatószámok elemzése alapján történik:

1. Állami támogatás/összköltség
2. Állami támogatás/fenntartói támogatás
3. Összes saját bevétel/összes költség
4. Helyiség bérbeadási bevétel/összes költség
5. Rendezvény bevétel/összes rendezvény költsége
6. Rendezvények összes költsége/rendezvényeken résztvevők száma
7. Rendezvények összes költsége/rendezvények száma
8. Könyvtár összes költsége/könyvtári tagok száma
9. Ingyenesen biztosított helyiséghasználati órák száma/összes lehetséges óraszám
10. Bérelt helyiséghasználati órák száma/összes lehetséges óraszám
11. Rendezvényeken résztvevők száma/lakosság szám
12. Kikölcsönzött könyvek száma/teljes könyvállomány
13. Könyvtári tagok száma/lakosság szám
14. Könyvtárhasználók száma, személyes, távhasználat

1. Állami támogatás/összköltség

Jogcím	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Állami támogatás	34 391 000.-	32 816 834.-	54 722 036.-	54 964 281.-	59 970 758.-	74 545 025.-
Összköltség	167 275 031.-	143 897 137.- Ft	185 872 657.-	279 894 158.-	263 517 907.-	322 219 754.-
Állami támogatás/ összköltség	0,21 → 21%	0,23 → 23%	0,29 → 29%	0,20 → 20%	0,227 → 22,7%	0,231 → 23,1%

2024. évben az éves összes költség kicsit több, mint 23%-át fedezte az állami finanszírozás. Elmúlt évhez képest az állami támogatás összege 24 %-kal növekedett, az összköltség pedig több, mint 22%-kal. Az állami támogatás 2024. évben nagyobb mértékben nyújtott fedezetet az intézmény költségeire.

2. Állami támogatás/fenntartói támogatás

Jogcím	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Állami támogatás	34 391 000.-	32 816 834.-	54 722 036.-	54 964 281.-	59 970 758.-	74 545 025.-
Fenntartói támogatás	112 045 572.-	91 501 306.-	102 284 362.-	174 437 809.-	168 245 578.-	210 626 757.-
Állami támogatás/ fenntartói támogatás	0,31 → 31%	0,36 → 36%	0,53 → 53%	0,32 → 32%	0,356 → 35,6%	0,353 → 35,3%

Az előző évhez képest 2024. évre az állami támogatás és a fenntartói támogatás is emelkedett. 2021. évben a fenntartói támogatás közel kétszerese volt az állami támogatásnak, addig ez 2022. évben nagyjából a háromszorosára emelkedett. Ez a tendencia folytatódott 2023. évben is, ugyanis közel háromszorosa volt a fenntartói támogatás az állami támogatásnak. Az állami támogatás szerény összegére való tekintettel, a fenntartónak jelentős mértékű támogatást szükséges biztosítani az intézmény zavartalan működéséhez.

3. Összes saját bevétel/összes költség

Jogcím	2019.	2020	2021	2022	2023	2024
Összes saját bevétel	30 191 675.-	12 891 931.-	17 120 843.-	37 600 024.-	32 245 530.-	37 728 911.-
Összes költség	167 275 031.-	143 897 137.-	185 872 657.-	279 894 158.-	263 517 907.-	322 219 754.-
Összes saját bevétel /összes költség	0,18 →18%	0,08 → 8%	0,09 → 9%	0,13 → 13%	0,12 → 12%	0,117 → 11,7%

2024. évben az összes bevétel és a kiadás tekintetében is növekedés volt tapasztalható. A táblázatból jól látható, hogy az intézmény saját bevételei minimális mértékben, mindösszesen 11,7%-ban nyújtanak fedezetet a felmerült költségekre. A könyvtár elenyésző bevételei tagdíjakból, késedelmi díjakból, kölcsönzési díjakból és internet-tanfolyam díjakból tevődnek össze.

4. Helyiség bérbeadási bevétel/Összes költség

Jogcím	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Helyiség bérbeadási bevétel	6 685 576.-	4 332 690.-	2 166 180.-	5 076 001.-	7 945 600.-	9 568 840.-
Összes költség	167 275 031.-	143 897 137.-	185 872 657.-	279 894 158.-	263 517 907.-	322 219 754.-
Összes saját bevétel /összes költség	0,04 →4%	0,03 →3%	0,01 →1%	0,02 → 2%	0,03 → 3%	0,03 → 3%

A helyiségek bérbeadásából származó bevételek összege továbbra is az összes költség mindössze 3%-át fedezi, tekintettel arra, hogy az összes költség a helyiség bérbeadási bevétellel arányosan emelkedett 2024. évben.

5. Rendezvény bevétel/összes rendezvény költsége

Jogcím	2019	2020	2021.	2022	2023	2024
Rendezvény bevétel	13 014 270.-	1 754 840.-	5 926 170.-	15 381 900.-	11 585 377.-	20 704 592.-
Összes rendezvény költsége	48 567 042.-	10 504 139.-	18 187 262.-	90 103 402.-	30 020 369.-	45 630 540.-
Rendezvény bevétel/összes rendezvény költsége	0,25 → 25%	0,16→16%	0,33 → 33%	0,17 →17%	0,385→ 38,5%	0,453→ 45,3%

A rendezvények költsége összesen 45 millió forint volt 2024. évben, mely a 2023. évi költségekhez képest 50%-kal magasabb, a rendezvények bevétele is majdnem kétszeresére emelkedett. Továbbra is megemlítendő, hogy 2022. évben ünnepelte a város várossá avatásának 25. évfordulóját, amelynek méltó megünneplésében a Közház nagyon fontos szervezési és végrehajtási feladatokat látott el, a költségek is ennek a városi nagyrendezvénynek köszönhetően tértek el számottevő mértékben.

6. Rendezvények összes költsége/rendezvényeken résztvevők száma

Jogcím	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Rendezvények összes költsége	48 567 042.-	10 504 139.-	18 187 262.-	90 103 402.-	30 020 369.-	45 630 540 .-
Összes látogatók száma	113 836 fő	53 748 fő	63 328 fő	183 417 fő	149 813 fő	167 745 fő
Rendezvények összes költsége/rendezv ényeken résztvevők száma	427.- /fő	195.- /fő	287.- /fő	491.- / fő	200.- Ft/fő	272.- Ft/fő

Korábbiakban utaltak szerint, ha a 2022. évi *Gyál 25* városi programok költségével az összes költségeket korrigáljuk (23 millió forint), illetve a kizárólag városi nagyrendezvények látogatószámával (kb. 60 ezer fő) az összes résztvevőszámot akkor a résztvevőarányos költség 260.- Ft/fő, amely a 2021. évihez képest 10%-os csökkenést jelent. Ennek tükrében a táblázatban szereplő 2022. évi adatokkal nem releváns összehasonlítani a 2023. és 2024. évi adatokat sem. Amennyiben továbbra is a 2021. év tükrében vizsgáljuk a 2024. évi rendezvényeken résztvevők számát, úgy megállapítást nyer, hogy ez a szám több, mint 2,5-szeresére emelkedett, míg a résztvevőarányos költség 287.- Ft/fő összegről 272.- Ft/fő összegre csökkent.

7. Rendezvények összes költsége/rendezvények száma

Jogcím	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Rendezvények összes költsége	48 567 042.-	10 504 139.-	18 187 262.-	90 103 402.-	30 020 369.-	45 630 540.-
Rendezvények száma	3 205 db	1 688 db	1 407 db	3 127 db	2 918 db	3 308 db
Rendezvények összes költsége/rendezvények száma	15 154.- /db	6 223.- /db	12 925.-/db	28 815.-/db	10 288,-/db	13 794.-/db

A 2024. évben több, mint 3 300 db rendezvény került megszervezésre, mely jelentősen meghaladja az előző évi rendezvényeket, sőt a Gyál várossá avatásának 25. évfordulójához kapcsolódó rendezvénysorozat számait is, ugyanis a nagyrendezvény nélkül a rendezvények száma 2 827 db volt. A 2021. évhez képest megduplázódott a rendezvények száma, mely javuló tendencia 2024. évben is tovább folytatódott.

8. Könyvtár összes költsége/könyvtári tagok száma

Jogcím	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Könyvtár összes költsége	26 540 491.-	26 688 507.-	39 927 401.-	30 567 393.-	41 649 567.-	48 690 283.-
Rendszeres Könyvtárhasználók száma	2 166 fő	1 405 fő	1 259 fő	1 903 fő	1 830 fő	1 080 fő
Könyvtár összes költsége/könyvtári tagok száma	12 253.- /fő	18 995.- /fő	31 715.- /fő	16 063.- /fő	22 759.- /fő	45 084.- /fő

A könyvtárnak 2024. évben közel 49 millió forintos költsége keletkezett, amely személyi juttatásokból, munkaadókat terhelő járulékokból, dologi és egyéb kiadásokból tevődött össze. A rendszeres könyvtárhasználók száma ehhez viszonyítva 1 080 fő volt 2024. évben (1 830 fő volt a 2023. évben.) A könyvtártagok száma közel 800 fővel csökkent, a könyvtár költségei 17%-kal emelkedtek. A beiratkozott olvasói szám paritásban áll az országos könyvtári mutatókkal, miszerint a lakosság minösszesen 3-5 %-a használja a könyvtárak szolgáltatásait,

2024-ben a könyvtárvezetői feladatokat a korábbi gyermekkönyvtáros vette át. Jelenleg a könyvtárban harmonikus környezetben, kiegyensúlyozott kollégák dolgoznak. A városi

gyermekintézményekkel, az óvodákkal, és általános iskolákkal való szoros kapcsolattartás és együttműködés fontos feladat a jövőben is.

7

9. Ingyenesen biztosított helyiséghasználati órák száma/ összes lehetséges óraszám

Jogcím	2020	2021	2022	2022	2024
Ingyenesen biztosított helyiséghasználati órák száma	928 óra	889 óra	1 575 óra	1 337 óra	1 823 óra
Összes lehetséges óraszám	20 251 óra	20 251 óra	20 251 óra	20 251 óra	20 251 óra
Ingyenesen biztosított helyiséghasználati órák száma/Összes lehetséges óraszám	0,04 → 4%	0,04 → 4%	0,08 → 8%	0,066 → 7%	0,090 → 9%

2024. évben térítésmentesen összesen 1 823 órát használtak városi közösségek. Terembérleti listaáron számolva ez 51 258 250.- Ft jelent. 2023. évhez (39 716 250.- Ft) képest 29%-kal magasabb összeggel segítette az önkormányzat a városi civil és kulturális szervezetek működését.

10. Bérelt helyiséghasználati órák száma/összes lehetséges óraszám

Jogcím	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bérelt helyiséghasználati órák száma	2 380 óra	278 óra	548 óra	1 628 óra	1 386 óra	1 390 óra
Összes lehetséges óraszám	20 251 óra	20 251 óra	20 251 óra	20 251 óra	20 251 óra	20 251 óra
Bérelt helyiséghasználati órák száma/Összes lehetséges óraszám	0,11 → 11%	0,01 → 1%	0,03 → 3%	0,08 → 8%	0,068 → 7%	0,068 → 7%

A bérelt helyiséghasználati órák száma a 2024. évben az előző évhez közel azonosan alakult.

Rendezvényeken résztvevők száma/lakosságszám

Jogcím	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Rendezvényeken résztvevők száma	113 836 fő	53 748 fő	63 328 fő	183 417 fő	149 813 fő	167 745 fő
Lakosságszám	25 745 fő	26 082 fő	26 096 fő	26 039 fő	25 053 fő	24 982 fő
Rendezvényeken résztvevők száma/lakosságszám	4,4	2	2,4	7	5,9	6,7

2024-ben egy látogató átlagosan 6,7 db rendezvényen vett részt. Amíg a 2021. évben két pontosan 2,4 db rendezvényen vett részt egy látogató, addig a 2023. évben ez a mutató közel 2,5-szeresére emelkedett és ez a tendencia 2024. évben tovább emelkedett.

Az évek óta stabilan 100 000 fő feletti látogatószám azt mutatja, hogy a fejlesztési pillérek erősek, az Intézmény élő, cselekvő, befogadó színtérként járul hozzá a város kulturális fejlődéséhez.

11. Kikölcsönzött könyvek száma/teljes könyvtárállomány

Jogcím	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kikölcsönzött könyvek száma	33 047 db	21 260 db	20 360 db	30 834 db	37 233 db	47 926 db
Teljes könyvtárállomány	59 340 db	61 439 db	63 255 db	62 506 db	62 731 db	65 235 db
Kikölcsönzött könyvek száma/teljes könyvtárállomány	0,55 → 55%	0,35 → 35%	0,32 → 32%	0,49 → 49%	0,59 → 59%	0,73 → 73%

Öröndetes, hogy kikölcsönzött könyvek száma az előző évhez képest közel 29%-kal emelkedett. A könyvtár állományának 73%-a került kikölcsönzésre 2024. évben. A könyvtári tagok nagyon színes, és nagyon gazdag könyvtárállományból válogathatnak kedvükre, 2024. évben is sor került állománygyarapításra, könyvek, hangoskönyvek kerültek beszerzésre. Az ajándékba kapott könyvek azon része került bedolgozásra az állományba, melyekre a könyvtárnak szüksége volt. A többi meglévő könyvek cseréjére került felhasználásra vagy tovább ajándékozásra került.

12. Könyvtári tagok száma/lakosságszám

Jogcím	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Könyvtári tagok száma	2 166 fő	1 405 fő	1 259 fő	1 903 fő	1 830 fő	1 080 fő
Lakosságszám	25 745 fő	26 082 fő	26 096 fő	26 039 fő	25 053 fő	24 982 fő
Könyvtári tagok száma/lakosságszám	0,08 → 8%	0,05 → 5%	0,048 → 4,8%	0,073 → 7,3%	0,073 → 7,3%	0,043 → 4,3%

A mutatószámból kiolvasható, hogy milyen aktivitást mutatnak a gyáli lakosok a könyvtári beiratkozás terén. Ez a szám egyre magasabb, és növekvő tendenciát mutatott, de 2023-ra megállt és sajnos 2024. évben jelentősen lecsökkent: míg 2021. évben a gyáli lakosok mindösszesen 4,8%-a volt könyvtártag, addig 2023. évben már a lakosság 7,3%-a beiratkozott könyvtár tag volt. Ez a szám 2024. évben negatívan változott, összességében 2021. évhez hasonlóan alakult, melynek oka az olvasói szokások változása, továbbá a virtuális felületek jelentős térnyerése, mely komoly kihívások elé állítja a könyvtárszakmát.

14. Könyvtárhasználók száma: személyes / távhasználat

	2022	2023	2024
Személyes könyvtár és internethasználat	12 919 alkalom	13 048 alkalom	26 209 alkalom
Távhasználat honlap	507 alkalom	14 882 alkalom	51 656 alkalom
Távhasználat e-mail	2401 alkalom	3 752 alkalom	1 952 alkalom
Távhasználat-OPAC	13 554 alkalom	36 774 alkalom	95 460 alkalom

Az utolsó mutatószám a könyvtárat távhasználók számának 2023. évi jelentős mértékű pozitív változása kapcsán került elemzésre a tavalyi és az idei évben ismét. A személyes könyvtárhasználat is jelentős Városunkban, de figyelemre méltó a könyvtárat távhasználók számának emelkedése. 2023. évben döntő többségében dokumentumok hosszabbítására és előjegyzésére használták az olvasók az OPAC felületét, ám 2024-ben - többek között - már a témafigyelés- polcra tétel- és tetszésnyilvánítás szegmensek is kihasználásra kerültek.

Kiemelkedően magas az OPAC - elektronikus katalógus rendszerben történő keresések száma. Amíg az előző évben 36 774 alkalommal használták a felhasználók az OPAC rendszert, úgy 2024-ben már közel háromszor annyi alkalommal keresték fel az online felületet.

*Kulturális és Innovációs Minisztérium, Országos Széchényi Könyvtár felé tett jelentések adatai alapján

III. ÖSSZEGRZÉS

A Közházban a rendezvények sokszínűsége, és a rendezvényeken résztvevők száma továbbra is kiemelkedő, az érdeklődés a korábbi évhez hasonlóan töretlen. A Könyvtárban – a teljesség igénye nélkül – az Irodalmi élményfürdő, a vers-mese-képregény író pályázatok, nyári táborok mellett diafilmvetítések, szombati mesedélelőttők, író-olvasó találkozók is megrendezésre kerültek.

Az olvasói szokások átalakulása, a kultúra szerepének megváltozása, eltolódása a digitális tartalmak felé, az online generáció közönye a klasszikus könyvtárak felé komoly kihívások elé állítja az Intézményt.

Ennek vállvetve a Közház 2024. évi programkínálata is színes, változatos volt, minden korosztály részére tartogatott programot. Kiemelkedő jelentésű a IV. Arany János versmondóverseny, mely 4 év alatt országos hírnévre tett szert és felvételre került a Magyar Versmondók Országos Egyesülete programnapjára is. A jeles napok megünneplése – farsang, nőnap, húsvét, költészet napja, anyák napja, szüret, Márton-nap, Advent - továbbra is kiemelkedő jelentőséggel bírnak, A Közház részt vett az új FEGY székház átadásában, a Bundás Barát Állatvédő Egyesület születésnapjának kampányában, egészségtudatos kampánynap szervezésében. Kiemelt célja a város és a nemzet ünnepnapjainak méltó megünneplése is.

Az Arany János Közösségi Ház és Városi Könyvtár a 2024. évben az éves munkatervben meghatározott feladatát, célját teljesítette. A lakosság részéről továbbra is töretlen a rengeteg pozitív visszacsatolás a napi feladatok eredményes elvégzése kapcsán. Az Intézmény 2024. évben is erősítette szakmai és szervezeti működési kereteit. Az intézmény a fenntartó által meghatározott költségvetési keretszámok között, hatékonyan, transzparensen, takarékosan működött. Mindent megtett, hogy a gyáli lakosság és közösségek igényeit kiszolgálja.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az éves értékelő jelentés szíves elfogadására

Gyál, 2025. április 16.

Daróciné Nagy Nikoletta
ügyintéző

IV. ZÁRADÉK

Az 56/2019. (III.28.) sz. KT határozat alapján létrejött Együttműködési megállapodás szerint a 2024. évről készült éves értékelő jelentést Gyál Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 133/2025. (V.28.) sz. határozatával hagyta jóvá.

Gyál, „elektronikus aláírás szerint”

Pápai Mihály
polgármester